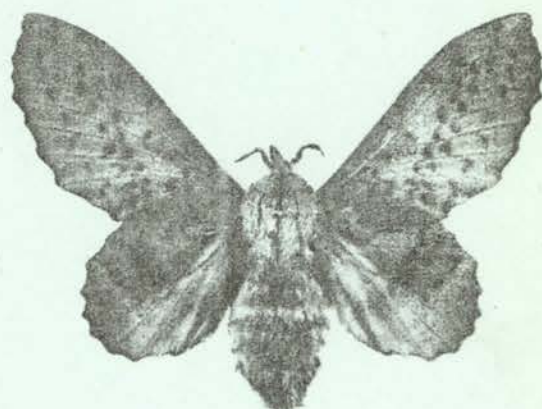

Porphyria noctualis Hb.

Gastropacha populifolia Esp.

Arvoisa kerhomme jäsen.

Kevätkauden kerhoillat pidetään entistä tapaa noudattaen torstaisin (yleensä kuukauden 2:n torstai poikkeuksena helmikuun kerhoilta, joka on 1:nä torstaina) entisessä paikassa Yliopiston Eläintieteellisen laitoksen isossa luentosalissa (3:s kerros) klo 19. Kerhoillat ovat 5/2, 12/3 (vuosikokous), 9/4 (todennäköisesti) ja 14/5.

Helmikuun kerhoillan 5/2 ohjelmalla on tri R. v. Bonsdorffin esitelmä aiheesta "Lepidopterologia harrastuksena ja sen tehtävät". Lisäksi tiedonantoja.

Neulatilaus. Viime kerhoillassa oli jäsenillä tilaisuus merkitä osuutensa neulojen yhteistilaukseen, joka on tarkoitus suorittaa Länsi-Saksasta. Koska maaseutujäsenille halutaan varata tilaisuus osallistua tilaukseen, suoritetaan se vasta n 10/2, johon mennessä on tilaukset lähetettävä kerhon sihteerille (os. Merik. 29 B 8, H:ki) Tilaukseen on merkittävä, kuinka paljon mustia, keltanuppisia hyönteisneuloja **kutakin** numeroa (000, 00, 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6) halutaan, kuinka paljon lasinuppisia levitysneuloja, etikettineuloja (á 500 kpl) ja mikrostiftejä (á 500 kpl) ao tilaa. Lisäksi yritetään saada kokelmalaatikoihin soveltuvia, pieniä neulalla kiinnitettäviä lasikuppeja tuholaismyrkkyä varten, joten myös näistä voi tehdä koetilauksen. Mikäli saadaan tuontilupa, tilataan myös moll-levyä, jota tarvitsevat ilmoittakoot kappaleluvun (50 x 100 sm) tai vaihtoehtoisesti tarkan koon **kappalelukuineen**.

Tervehtien

Johtokunta

Arvoisa kerhomme jäsen.

Viime lokakuun 23 pnä pidetty vaihtoilta alkoi lyhyellä virallisella kokouksella. Kerhon 37 jäsenen läsnäollessa hyväksyttiin jäseniksi maisteri Kirsti Mannelin, ylioppilaat Ahti Mäkinen, Jouko Kärkäinen ja Yrjö Tuominen sekä koululaiset Erja Laukkanen, Peter Waseilius, Kaj Savonius ja Antti Aalto. Uusiksi jäseniksi ehdotettiin ylioppilas Martti Varamo ja yhteiskoululaiset Kalevi Hanttu, Kirsti Haro ja Aarne Koskimies.

Vaihdolle oli leimaa-antavana yleinen pidättyvyys sekä tarjouksia tehtäessä että niitä hyväksyttäessä. Niinpä pääosa alkupään kohteista jäikin vaihtamatta varsinaisessa vaihdossa, mutta sensijaan useimmat niistä vaihdettiin jatkovaihdossa, joka muodostui erittäin vilkkaaksi. Nähtävästi aikaisemmissa vaihtotilaisuuksissa monista kohteista maksetut "ylihinnot" saivat aikaan sen, että mieluummin pyrittiin odottamaan tarjouksia kuin itse niitä tehtiin. Lopputulokseksi todettiin välttämättömäksi kokonaan uusia vaihtojärjestelmä ensi syksyn vaihtotilaisuuteen.

Vaihtotulokset:

- 9 P. tabaniformis ♀/O. ericae ♀ + A. gluteosa ♂ + A. dissoluta (2 exx.)
B. punctinalis + M. regelaria ♂♀ + C. derivata + A. atra ♂♀ + C.
unicolor ♀ + St. hirsutella ♂♀ + Ph. graslinella.
- 10 P. tabaniformis ♂/A. rufimitrella ♂♀ Ka LH
- 12 E. eyryale Ik ♂/D. abietis ♀ + C. sagittata Su
- 13 E. lycaon ♀/P. coenobita ♂ + P. testacea + A. gluteosa + L. chlorosata
+ F. betulina ♀ Ma
- 15 P. bohemanii ♂/C. gnaphalii + C. confusalis + Chl. coronata Kr
- 17 Chl. coronata/P. testacea + L. pygmaeola (2 exx.) Ja
- 20 P. lapponaria ♂/P. oblonga ♂ A. gluteosa (2) + Ph. confusa + C. badiata fennokar. Ma
- 21 C. hero K/E. medusa ♂♀ + Ph. dict. frig. + A. gluteosa + P. testacea +
P. exprimens Ma
- 22 P. ophiogramma/ P. lapponaria ♂ Li
- 23 N. phoebe ♀/D. vinula ♂ + D. selenitica + Rh. simulans + A. luteosa ♂♂
+ C. derivata + C. badiata fennokar.
- 25 N. phoebe ♂/E. caeruleocephala ♀ + C. vau-punctata + M. regelaria ♂ +
V. cambrica + E. orphnata + E. pernotata Ja
- 26 A. nitida/Chl. coronata Kr
- 27 C. erythrocephala/Str. pruni ♀ + A. euphorbiae + E. cursoria + C. lunula
+ C. sagittata + E. orphnata + E. pernotata Wi
- 28 L. cereola ♂/ Cl. improba Al
- 29 E. undata/C. argentea + H. aestivaria Wi
- 30 M. virgata/C. vau-punctata + C. turbata + St. hirsutella Eu
- 33 Sc. decorata/S. revayanus ♂♀ Se
- 34 C. gnaphalii/P. chrysorrhoea + C. pendularia + B. tibiale bor. + A. vi-
reta Pe
- 35 T. viciae ♀/ Cl. chariclea ♀ + Sc. vicrama ♂♀ + a. triplasia + M. rege-
laria ♂ Ma
- 36 T. viciae ♂/A. strigosa ♂♀ + P. fusca ♀ Kr
- 37 Br. notha ♀/P. apollo car. + Rh. castanea + P. oblonga + I. subtusa +
C. nupta + S. tipuliformis Ma
- 38 H. aestivaria ♂/C. hecla + Rh. grisescens + A. polymita + P. proxima +
S. straminea + A. pyramidea + S. tetralunaria Ja

- 39 C.derivata ♂/ Str.pruni + Pr.minimus + X.exoleta + E.orphnata +
E.pernotata + E.tripunctaria Wi
- 40 E.selinata ♂/S.funnebris (n:o 42)
- 44 S.straminea/D.abietis Su
- 45 C.rubidata/A.laetabilis + Pr.minimus + O.dilutata Li
- 47 Cl.improba/E.lanestris ♀ + C.pendularia + A.asclepiadis + C.tur-
- 50 O.carmelita ♀/C.hecla + C.palaemon + A.laetabilis ♂ + /bata Eu
Tr.fimbria + S.diasema + P.lapponaria ♀ Li
- 51 O.carmelita ♂/H.amphidamas + A.pyramidea (2) + S.straminea + P.
unanymis ♂♀ + A.melanopa (2) + St.serriata Ma
- 52 Cl.polaris + C.derivata Ma
- 53 C.bifasciata/P.chrysorrhoea Kr
- 54 C.bifasciata/A.pyramidea + L.opis (2) + St.sylvestriaria + Cr.elin
- 55 St.fagi ♀/L.daplidice ♀ + O.carmelita + P.anachoreta ♂+ /guaria J
A.segetum + A.pyramidea + L.opis + C.pendularia + S.tetralun.Mi
- 58 C.palaemon ♂/P.achina + C.furcula + X.exoleta Al
- 59 S.revayanus/E.medusa + Sc.vicrama + A.gluteosa + C.byssata Ma
- 59a Pl.nicias ♀ Ko/R.lepigone ♂ + E.orphnata + H.sylvinus Wi
- 61 P.coenobita ♂/A.dissoluta + Z.tarsiplumalis ♂♀ Kr
- 62 Ph.graslinella ♂/C.rubidata + B.stratarius ♂ Al
- 64 F.crassiorella ♂/L.daplidice + Rh.alpicola hyp. + A.pyramidea +
P.illyria + H.nordstroemi Mi
- 66 D.abietis ♀/S.straminea ♂♀ He
- 67 P.arcuosa ♀/P.coenobita + C.lunula + M.trigrammica + P.unanymis +
A.albulata Ja
- 68 P.oblonga/B.pales ♀ + St.serriata We
- 70 A.gluteosa ♂/D.abietis ♀ Su
- 71 L.daplidice ♀/R.betulae ♀ + D.pudibunda + M.tiliae + P.unanymis ♂♀
+ C.hastulata + Ps.macularia Ma
- 72 N.polycommata/E.selinata ♂♀ Se
- 73 N.polycommata/Rh.lucernea + P.unanymis + Ph.iota + C.salicalis +
St.deversaria (2) + L.pygmaeola Ja
- 74 N.polycommata/ H.iris + M.flammea + V.cambrica ♂♀ Mi
- 74a H.ganna ♀ Ko/Rh.lucernea + P.coenobita + C.decorata + C.pupillata
- 75 L.pygmaeola/P.tecta ♂ + H.iris + Pl.dolabraria Mi /Ja
- 76 St.muricata/A.dissoluta ♂♀ Kr
- 76a H.ganna ♂/Rh.lucernea + A.lucens + C.vau-punctata + M.regelaria +
A.plagiata + E.pernotata Wi
- 77 S.lunigera ♂/ D.abietis ♂♂ Su
- 78 S.lunigera ♂/Rh.castanea + R.lepigone + Cl.viridata + St.muricata
+ C.bifasciata Ny
- 80 O.sieversii ♂♀/Sh.quieta + A.asclepiadis + E.autumnaria ♀ + E.alni-
aria ♀ Ma
- 81 C.salicalis/P.apollo " Oe.jutta + E.imbecilla ♂ + P.pomonaria ♀ +
E.autumnaria ♂ Ma
- 82 H.alveus/C.hyale + V.io + E.medusa + Sc.vicrama + E.candidula +
- 83 A.strigosa/A.gluteosa LH /E.fuscantaria ♂ Ma
- 84 B.pales ♀/Sc.vicrama + E.cursoria obsc. + A.gluteosa + A.atra ♀Ma
- 85 Rh.purpurata ♀/H.andromedae + S.straminea + A.pyramidea + E.fus-
- 86 B.pales ♂/ O.sieversii ♂ + A.gluteosa Saulo /cantaria ♂ EH
- 87 Mimas tiliae/M.pulverulenta ♂♀ + S.revayanus Li
- 88 Rh.ashworthii/P.anachoreta + D.pudibunda + C.pupillata Pe

Tarjouksia ei hyväksytty: 1, 2, 3, 4, 5, 8, 11, 14, 16, 18, 19, 48,
49, 56, 65, 69, 79.

Tarjouksia ei tehty: 6, 7, 24, 32, 41, 46, 57, 59b, 60, 63.

Vaihdosta poistuivat ennen vuoroa vaihdettuina: 31 ja 42.

Lahjoitettiin: 43.

Vaihtoilta päättyi klo 21, 30.

Marraskuun kerhoillassa 13/11'58 oli saapuvilla 44 osanottajaa. Puheenjohtaja ilmoitti, että tohtorinrouva Elssi Lankiala on lahjoittanut tri Ero Lankialan keräilyvälineitten myynnistä kertyneistä tuloista puolet oli mk 38.000- kerholle samoinkuin arkistokaapin lausuen samalla kiitokset arvokkaasta lahjoituksesta.

Jäseniksi hyväksyttiin ylioppilas Martti Varamo ja yhteiskoulu-
laiset Kalevi Hanttu, Kirsti Haro ja Arne Koskimies sekä ehdotettiin
insinöörinrouva Tuula Grotenfelt ja ylioppilas Hannu Aarnio.

Epinephele lycaonin esiintymisestä Suomessa esitelmöi prof. Esko Suomalainen. Mainitusta lajista on maastamme tietoja aina 1820-luvulta saakka. Viime vuosisadalla (v:en 1904) laji esiintyi monilla paikakunnilla Etelä-Suomessa, maan lounaisinta osaa lukuunottamatta, sekä myös Itä-Karjalassa kummassakin n.62 leveysasteelle saakka ollen ainakin eräillä esiintymispaikoillaan yleinen. Täten lajilla oli siihen aikaan maamme kaakkoisosissa melko yhtenäinen levinneisyys tai ainakaan sen esiintymät eivät olleet kovin kaukana toisistaan.

1900-luvun alussa Epinephele lycaonin levinneisyyskuva Suomessa kuitenkin olennaisesti muuttui. Paria Suomen etelärannikolla tehtyä satunnaista löytöä lukuunottamatta sitä on viimeisten viidenkymmenen vuoden aikana tavattu Suomessa vain Hattulassa Etelä-Hämeessä sekä Karjalan kannaksella ja siihen liittyvillä alueilla. Hattulasta, missä laji ainakin 1900-1936 oli yleinen, se hävisi n. v:n 1940 tienoilla eikä sitä Karjalan kannaksellakaan ole viimeisinä 40 vuotena tavattu kuin Metsäpirtissä alueen kaakkoisnurkassa.

Epinephele lycaon on viimeisinä 50 vuonna näin ollen esiintynyt Suomessa vain aivan muutamana täysin eristettynä populaationa. Lajin äkillinen lopullinen häviäminen Suomesta perustuu ilmeisesti siihen kehitykseen, joka on ominaista tällaisille pienille eristetyille populaatioille ja joka johtaa homotsygoottisiin ja sen seurauksena uniformisiin kantoihin. Tämän seurauksena pieni populaatio kadottaa kyvyn sopeutumiseen ja voi nopeasti tuhoutua, jos olosuhteet muuttuvat. Edellä esitettyä tukee se, että suomalaiset ko. lajin yksilöt muuntelevat morfologisesti hyvin vähän, kun taas maamme rajojen ulkopuolella, esim. jo Leningradin tienoilla, lajin muuntelu on hyvin huomattavaa. Tunnetusti kontinentaalisen Epinephele lycaonin levinneisyyskuvan muutos maassamme tämän vuosisadan alussa voi johtua niistä ilmastollisista muutoksista, jotka alkoivat 1800-luvun puolivälin jälkeen ja joille oli ominaista ilmaston kontinentaalisuuden väheneminen Suomessa.

Keskustelua:

- lehtori A.Wegelius: E.lycaonia oli Hattulassa paljon, joten lyhyessä ajassa saattoi sitä saada kymmeniä. Populaatio oli varmaan yli 1000 yksilön suuruinen.
- johtaja Th.Grönblom oli tehnyt saman havainnon ja arveli v. 1917 sitä olleen vielä satoja yksilöitä. Itse otti viimeksi v. 1926. Arveli lajin tulleen Hattulaan venäläisen sotaväen, ehkä tykistön heinien mukana. Laji viihtyi hänen käsityksensä mukaan parhaiten harvakasvuisella, hienohiekkaisella alueella.
- tri R.v.Bonsdorff puhui pienen populaation kohtalosta todeten mm. L.arionin häviönsä hänen keräilyalueeltaan v:n 1952 jälkeen.

Lis. Jouko Kaisila kertoi tunnetun eläintieteilijän, Alexander v. Nordmannin elämänvaiheista ja hänen ansioistaan perhostutkijana. Maan johtavat tiedemiehet pitivät hänen löytöjään täysin epäluotettavina. Nykyinen levinneisyystuntemuksemme osoittaa kuitenkin hänen uudeksi ilmoittamansa lajit aidoiksi, sillä useimmat niistä ovat nykyisin jopa hyvin yleisiä. Valitettavasti hänen kokoelmansa joutuivat tuhoutumaan ja vain muistiinpanoja niistä on säilynyt jälkimaailmalle.

Keskustelua:

- johtaja Th.Grönblom.

Tiedonantojen sarjassa:

- metsäneuvos V.L.Heinänen näytti 2 värikuvaa toukasta, jota epäillään M.scutosan toukaksi, samoin kaksi kaunista orchidean kuvaa.
- yhteiskoulul. Kaj Savonius näytti kesällä 1956 Porvoon mlk:sta saamansa A.laodicen ja viime kesänä kotipihaltaan Helsingin mlk:sta Porvoon tien varrelta (n.3 km kaupungin rajalta) saamansa Tr.subsequan. Ensinmainittua oli tri Arvi Ulvinen nähnyt eräällä rannikkosaarella 6 kpl. (E.Suomalainen).

Kerhoilta päättyi klo 21,30.

Joulukuun kerhoillassa 12/12 oli saapuvilla 36 osanottajaa. Jäseniksi hyväksyttiin rouva Tuula Grotenfelt ja ylioppilas Hannu Aarnio sekä ehdotettiin opiskelija Keijo Räkköläinen.

Lumipeitteen merkityksestä perhosten talvehtimisessä puhui maisteri Adolf Nordman todeten, että niin aikainen kuin myöhäinenkin lumentulo ovat talvehtimisen kannalta epäedullisia. Lumipeitteen vahvuudesta ja sen viipymisestä riippuu monen lajin esiintyminen ja levinneisyys. Tällaisia, selvästi kontinentaalisia lajeja ovat A.sincera ja rhetica, Cr.rubrirena, C.serraria ja V.cambrica eli lajit, joita meillä on totuttu pitämään kuusimetsien lajeina. Nämä eivät kuitenkaan millään tavoin ole sidottuja kuuseen vaan niiden esiintyminen lähinnä kuusimetsissä riippuu siitä, että siellä lumisuhteet ovat edullisimmat. Tällainen laji on myös Pl.nicias. Lumi- ja pakkassuhteet aiheuttivat vuosisadan alussa varsin yleisen A.aceriksen katoamisen ja muuttumisen harvinaisuudeksi. Muina esiintymiseltään mielenkiintoisina lajeina esitelmöitsijä mainitsi Th.maturan, A.albovenosan ja C.pupillatan. Lukuisat, lämpösuhteita, lumipeitteen paksuutta ja viipymistä samoinkuin eri perhoslajien esiintymistä valaisevat kartat ja kartakkeet havainnollistivat esitelmän, joka palkittiin vilkkain suosiosoituksin.

Esitelmän johdosta käyttivät puheenvuoroja ja osittain löytötietoja täydensivät Kaisila, Jalas, Karvonen, Suomalainen ja Mikkola.

Tri V.J.Karvonen näytti perhosen, joka aikanaan on määritetty ja ilmoitettu L.purpurariaksi eli lajiksi, joka viime takseerauksessa poistettiin luetteloista. Yksilön oli saanut Brandt 25/6'36 Sortavalan Riekkalansaaresta. Esittäjän mielestä määrittäminen on oikea; sitä tukevat L.purpurataa suurempi koko, vaaleampi väri, siipien poikkijuovien muoto ja jakautumattomuus ja ennenkaikkea palppien pituus.

- E.Suomalainen tiedusteli, eikö esittäjä kiinnitä huomiota takasiiven alajuovan kaarevuuteen.
- J.Kaisila ilmoitti, että Eestissä on suoritettu laajapohjainen genitaalitutkimus näiden kahden lajin esiintymisen selvittämiseksi ja varmuudella todettu siellä molemmat lajit, L.purpuraria tosin huomattavasti harvinaisempaan, joten lajin voi hyvin odottaa esiintyvän meilläkin.
- M.v.Schantz piti tärkeänä tuntomerkkinä palppeja, joiden kärki on nyt ko. yksilöllä huomattavasti pitempi ja tylpempi kuin L.purpuratalla, joten määrittäminen on hänen mielestään oikea.

Rehtori A.V.V.Mikkola/^{näytti}perhosyksilön, joka v. 1942 on määritetty E.cauchiataksi ja ilmoitettu maallemme uutena lajina. Kuitenkin yksilö eroaa oleellisesti Pohjois-Saksasta, Usedomista saadusta ko.lajin yksilöstä, mutta sensijaan täysin muistuttaa Pernajasta satamäärin kasvatettua E.pernotataa, joten on ilmeistä, että tämäkin, Pernajasta löydetystä toukasta kasvatettu yksilö on E.pernotata. Näinollen lieinee välttämätöntä poistaa E.cauchiata luetteloistamme kunnes se varmuudella voidaan todeta saaduksi maastamme.

Perhosfaunamme suurperhosten lajiluku on nykyisin 886, joista 13 lajia sellaisia, jotka on tavattu vain luovutetulla alueella eivätkä siis kuulu Nyky-Suomen lajistoon. Ryhmittäin jakaantuu mainittu määrä seuraavasti: Rhopalocera 101 + Grypocera 10 eli yhteensä 111, (luovutetulla alueella 4: M.didyma, E.eyryale, C.hero ja C.arcania), Sphinges 16, Bombyces 62 (1: H.pyritoides), Noctuae 344 (5: L.skraelingia, P.scolopacina, A.lamuta, Ph.variabilis ja äskettäin Kannakselta saatu Grammodes stolida -niminen catocaliidi), Geometrae 272 (1: L.purpuraria), Arctiina 37 (1: A.villica), Anthrocerina 8, Psychina 15, Cossina 16 (1: Th.fenestrella) ja Jugatae 5 = 886 (13). Laskelmassa ovat mukana viime kesän uudet lajit L.dispar ja L.exiqua, äsken uudelleen ilmoitettu L.purpuraria sekä omina lajeina E.goossensiata ja S.liche-nella, mutta pois on jätetty virheellisesti ilmoitetut A.ilia, H.freiija ja E.cauchiata sekä importina pidettävä St.inquinata. (Mikäli viimeainittu on käsitettävä maamme lajistoon kuuluvaksi, nousee lajiluku 887:en). Luovutetun alueen erikoislajistoon kuului alunperin 17 lajia, mutta niistä on sittemmin saatu Nyky-Suomen alueelta yököt Rh.chardinyi, S.pudorina ja H.turca sekä mittareista Th.fimbrialis.

- farmaseutti Veijo Mannelin tiedusteli, onko St.standfussi mukana (Ei)
- maisteri Adolf Nordman piti E.goossensiataa huonona lajina.

Tiedonantojen sarjassa:

- maist. A.Nordman ilmoitti tri Lars Fagerströmin saaneen Vehkalahden Pyhällöltä 31/7'58 Rh.chardinyin.
- metsänhoitaja Th.Clayhills näytti vaihtotilaisuudessa ja sen jälkeen pidetyssä illanvietossa ottamiaan onnistuneita värikuvia, jotka hän lahjoitti seuran arkistoon.
- kapteeni I.Jalas ilmoitti, että kerhon arkisto on edelleen tyhjänä. Toivoi tietoja kuluneen kesän saaliista.
- tri Walter Hackman pyysi ulkomaisen tiedustelun johdosta tietoja Plutella maculipenniksen esiintymisestä maassamme viime kesänä. Yleinen Juhannuksena Örössä (Jalas), yleinen viime kesänä (Nordman), jopa massoittainen Kuusamossa (Peltonen), Lammilla runsaasti, mutta paljon yleisempi v. 1946 (Kaisila).

Kerhoilta päättyi klo 21,15, jonka jälkeen oli ravintola "Perhossa" pikkujoulu koko illan kestävin ohjelmin.

Helmikuun kerhoiltaan 5/2'59 oli saapunut 54 osanottajaa. Jäseneksi hyväksyttiin opiskelija Keijo Rökköläinen.

"Lepidopterologia harrastuksena ja sen tehtävät" -aiheesta alusti keskustelukysymyksen tri R.v.Ronsdorff mainiten alustuksensa lähtökohdaksi viime kevään kerhoillassa kerhon puheenjohtajan mielenkiintoisimpana perhoslöytönään esittämär L.bicoloria -löydön, sinänsä varsin tavallisen lajin, mutta geneettisesti mielenkiintoisen tutkimuksen aiheuttaneen löydön. Tämä esimerkki osoittaa, miten laajan ja antoisan liikkumaalan lepidopterologia tarjoaa. Lajimetsästys, maalle uusien lajien etsiminen samoin kuin kokoelman mahdollisimman lajirikkaaksi kartuttaminen on vain eräs puoli lepidopterologiaa ja lisäksi sellainen osa siitä, joka pian asettaa rajan keräilylle. Kokoelmassa pääsee suhteellisen helposti 800 lajiin tai hieman sen yli, mutta jos tavoitteena on vain lajirikkaan kokoelman hankkiminen, jää harrastus helposti ja toiseen ryhmään siirtyminen on pian edessä. Toinen, alustajan mielestä paljon antoisampi keräily- ja tutkimistapa on suurten sarjojen hankkiminen ja niiden avulla rotujen ja kliinien selvittely.

Hyönteiskeräilyssä on amatöörien osuus varsin merkittävä, ei tosin niinkään paljoa itse tutkimuksen suorittamisessa kuin ennen kaikkea materiaalin keräilyssä, jossa amatööriverkostolla laajalla alalla toimivana on antoisa työmaa. Esimerkkinä alustaja mainitsi frekvens-

vaihteluiden toteamisen, joka perhosten periodittaisen esiintymisen selvittämiseksi on hyvin tärkeätä.

Senjälkeen alustaja siirtyi käsittelemään kokoelman hankkimiseen liittyviä periaatteita. Arvokkainta on tietysti itse kerätty ja kasvatettu kokoelmamateriaali, mutta kun monellakaan toimensa vuoksi ei ole mahdollisuuksia eri puolilla maata riittävän tehokkaaseen liikkumiseen on perhosten vaihtamisella suuri osuus kokoelman täydentämisessä. Onpa myös todettu, ettei yhtään suurta kokoelmaa ole luotu ilman ostamalla tehtyjä hankintoja.

Virheellisen suhtautumisen keräilyyn ottaa henkilö, joka tuntee itsensä onnelliseksi vain hyvillä biotoopeilla, myöskin huonojen biotooppien lajisto samoinkuin huonojen esiintymisvuosien lajiston vähälukuisuus ja syyt siihen on selvitettävä. Silloin on keräilijä oikealla tiellä ja saa täyden tyydytyksen harrastuksestaan.

Alustusta seurasi vilkas keskustelu:

- Jalas: Paikallisfaunan selvittely tärkeätä. Itse keräillyt Örossä kahden kesän aikana ja todennut lajiston ja kantojen vaihtelevan huomattavasti sen ja Helsingin välillä. Kiinnittänyt huomiota Cr.furvaan (Örö - H:ki) ja A.palustrikseen (Kökar - H:ki) ja toivoo miimemainitua materiaalia saatavaksi kokoon tutkimuksia varten.

- Mannelin antoi arvokkaita viitteitä jälkipolven kouluttamisessa varteenotettaviksi. Lajirikkaan kokoelman luomiseksi on mallikappaleen hankkiminen jo tuntemisen kannalta tärkeätä. Sellainen vaikka ulkolaisesta materiaalista.

- v.Schantz piti tärkeänä keräilyä eri puolilla maata mikrojen levinneisyyden ja maalle ja tieteellekin uusien lajien löytämiseksi. Sensijaan ei pitänyt sopivana keräilytovereilta saatujen yksilöiden käyttämistä kauppatavarana vaihdossa, jollaista valitettavasti on todettu. Muutenkin liialliseen lajinetsästyksen sortuminen tuo mukanaan epäterveitä piirteitä keräilyyn.

- Valleala piti nuorison runsaslukuista mukanaoloa ilahduttavana piirteenä pääkaupungin perhosharrastuksessa, jonka oli luullut supistuneen vain jokaiseen Nordsjön lehdossa käyntiin ja siellä 30 lampun polttamiseen. Kiitti Lahden faunan selvittelyä ja piti sitä hyvin onnistuneena todeten itsekin olleensa siinä osallisena. Jälkimmäisessä puheenvuorossaan esitti, että Nordsjön 30 lampua olisi pitänyt jakaa eri puolille H:gin ympäristöön.

- Kaisila, Helminen, Krogerus ja Mannelin polemisivat lamppupyyntiä vastaan ja totesivat sen liiksi syrjäyttävän muita keräilymuotoja.

- Suomalainen yhtyi alustajaan kautta linjan, piti eroa amatöörien ja ammattibiologien välillä pienenä ja piti tärkeänä paikallisfaunojen julkaisemista ja tutkimista esim. 10 v:n väliajoin, Jalas piti lentoaikojen selvittelyä tärkeänä, v.Schantz piti kokoelmien myyntiä kerho kautta suotavana, Mikkola puhui nuorison osuudesta Nordsjön 30 lampun poltossa ja koko maan levinneisyydeluettelon laatimista nyttemmin kerhon toimialaan siirtyneenä, jopa erittäin kiireellisenä tehtävänä, Jalas kehoitti nuorisoa keräämään päiväperhosia niin kauan kuin kesät ovat vapaina ja alustaja painosti keskitetyn pyynnin tärkeyttä, esim. Nordsjön tapauksessa. Harvinaisuuksien avulla voivat esim. opiskelijat rahoittaa keräilyretkiään tyynnällä osan saaliistaan.

Tiedonannot seuraavassa kiertokirjeessä. Kokous päättyi klo 21,57.

Vuosikokous torstaina, 12/3 klo 19 ent. paikassa. Sääntömääräiset asiat ja vuosikokouksesitelmä ylioppilas Seppo Laurema: Erilaisilla syöttinesteillä saatuja kokemuksia. Illanvietto.

Arvoisa kerhomme jäsen.

Helmikuun kerhoillan tiedonantoina:

- professori Esko Suomalainen esitteli jo kauan odotetun Kochin sarjan "Wir Bestimmen Schmetterlinge" kolmannen, yökköjä käsittelevän osan. Teos on edellisiä osia laajempi, 292 sivua ja 24 väritaulua sisältävä. Hinta mk 935-.
- fil.tri Max v.Schantz näytti 1/7'58 Nordsjön lehdestä saamansa Incurvaria flavimitrella -nimisen, maalle uuden mikron, joka on kaikkialla hyvin harvinainen, luultavasti vadelmalla elävä laji.
- kapteeni Ilkka Jalas näytti valorysästä Örössä saamansa mikron Pyralis regalis (14-17/8'58), joka on toinen maasta. Maalle uutena sen on saanut ylioppilas Viking Nyström Hangon Täktomista.

Vuosikokous pidettiin 58 jäsenen läsnäollessa 12/3'59. Puheenjohtajan avattua kokouksen valittiin sen puheenjohtajaksi tri R. v. Bonsdorff ja sihteeriksi kerhon sihteeri. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin lehtori A.Wegelius ja metsänhoitaja Th.Clayhills. Esitettiin vuosikertomus, tilit ja tilintarkastajain lausunto, jonka perusteella vahvistettiin tilinpäätös ja myönnettiin tilivelvollisille vastuuvapaus. Jäsenmaksuksi päätettiin mk 400-, perhe- ja opiskelijajäseniltä kuitenkin mk 200- ja koululaisjäseniltä mk 100-, nuoriso-osaston jäseniltä mk 50-. Johtokuntaan valittiin entiset jäsenet, nimittäin puheenjohtajaksi professori Esko Suomalainen, varapuheenjohtajaksi tri Harry Krogerus, sihteeriksi rehtori A.V.V.Mikkola, rahavarain hoitajaksi maisteri Osmo Peltonen ja muiksi jäseniksi tri walter Hackman, lisensiaatti Jouko Kaisila ja tri Max v.Schantz. Tilintarkastajiksi valittiin samoin entiset, maisteri A.Nordman ja ekonomi Olli Ranin, varalle yliopp. Eero Heino ja maisteri Aaro Kaila. Päätäjäispuheessaan vuosikokouksen puheenjohtaja kosketteli eheyden merkitystä seuratoiminnassa.

Kerhoiltaa jatkettaessa ehdotettiin kerhon jäseniksi yhteiskoululaiset Olli Juhani Lokki Helsingistä ja Eero Ilmari Aarnio Porista.

Fil.tri Erkki Euranto puhui turkulaisten keräilijäin puolesta ja ilmoitti Ab-maakunnan faunistisen tutkimuksen olevan käynnissä, joten keräilijöitä pyydetään lähettämään kaikkia ko.maakunnan pitäjää koskevat suurperhostiedot os. fil.tri Erkki Euranto, Kaskenk. 15 aB 7, Turku.

Kerhon puheenjohtaja ilmoitti olleensa Helsingin Hyönteistieteellisen Yhdistyksen 40-vuotisjuhlassa kerhon edustajana.

Sihteeri ilmoitti, että yliopp. Seppo Laurema on jättänyt stipendiaattikertomuksen.

Standardimallisista hyönteiskaapeista kiinnostuneet ottakoot yhteyden yhteistilausta hoitavaan metsänhoitaja Einari Vallealaan, os. Sippola, Metsäkoulu. Asiasta käytetyistä puheenvuoroista ilmeni, että nyt tarjoutuva tilaisuus on erittäin edullinen, joten nyt kannattaa liittyä sarjatilaukseen.

Vuosikokousesitelmänä kuultiin ylioppilas Seppo Laureman selostus erilaisilla syöttinesteillä suoritetuista kokeiluista. Tästä samoinkuin maisteri A. Nordmanin esityksestä lähetetään selostus seuraavassa kiertokirjeessä, mikäli siihen mennessä on saatu esitelmöitsijöiltä referaatit.

Kerhoilta päättyi klo 21,45, jonkajälkeen oli illanvietto ravintola Perhossa.

Huhtikuun kerhoilta pidetään torstaina, t.k:n 16 p:nä Apollon Yhteiskoulussa, Apollonk. 11 6:s kerros klo 19 (huom. muutettu paikka). Esitelmänä lisensiaatti Jouko Kaisila: Maamme perhostiedot ennen Turun paloa. Tiedonantoja. Väliajalla tilaisuus kahvinjuontiin. Lisäksi huutokaupataan kerholle lahjoitettuja, toukkakasvatukseen soveltuvia lasipurkkeja, joten kassit mukaan.

Stipendi mk 10.000- julistetaan maamme perhoskeräilijäin haettavaksi. Johtokunnalle osoitetut hakemukset on lähetettävä kerhon sihteerille (os. Merik. 29 B 8) t.k:n aikana. Hakemuksesta on ilmettävä, millaisia ja millä alueella suoritettavia tutkimuksia hakijalla on ensi kesän ohjelmassa.

Hyönteisneulalähetyksen odotetaan saapuvan toukokuun loppupuolella. Ennakolta tilattujen lisäksi on kerhon varastoon tilattu pie-nehkö erä mahdollisia myöhemmin ilmaantuvia tarvitsijoita varten. Lisäksi on kerhon jäseniä varten tilattu erä levitysliuskarullia, jotka aikanaan myydään 3 rullan sarjoina (6,10 ja 15 mm leveätä). Mainittua liuskaa on mm kerhon sihteeri käyttänyt 2 v:n ajan ja todennut sen erittäin hyväksi.

Moll-levyn tilausta ei vielä ole suoritettu, joten uusia tilauksia voidaan vielä tehdä, mutta vain lähipäivinä. Levyn nettohinta kerholle ilman kuluja on hieman yli 1000-/m². Edullisinta lienee tilata levyt samaa kokoa 50 x 100 sm, koska pienemmiksi leikatusta arvokkaat reunapalat jäävät leikkauspalkkana liikkeelle itselleen.

Lasikupit kokoelmalaatikoiden myrkyttämistä varten jouduttaneen teettämään kotimaassa, koska ne Saksasta tilattuina tulevat huomattavasti kotimaisia kalliimmiksi. Täällä teetettyinä tulee niiden hinta olemaan n. 60-/kpl. Kuppi kiinnitetään siinä olevalla neulalla kokoelmalaatikon pohjaan. Myrkkynä voidaan käyttää joko nesteistä tai kiteistä myrkyä. Hyväksi on todettu Paradichlorbenzol, jota voidaan tilata yhteistilauksena Saksasta. Hinta n. 200-/250 g ilman kuluja Saksassa. Lasikuppien ja myrkyntilaukset (250 g:n erissä) sihteerille viikon kuluessa.

Johtokunta

Arvoisa kerhomme jäsen.

Vuosikokousesitelmässään selosti ylioppilas Seppo Laurema syöttinesteen tislauksfraktioiden houkuttelukyvyn vertailussa saatuja kokemuksia päätyen siihen, että perhosia houkuttelevat aineet ovat helposti haihtuvia yhdisteitä. Kokeet useilla kysymykseen tulevilla kemiallisilla aineilla ja niiden seoksilla eivät kuitenkaan tuottaneet tuloksia. Syöttinesteseen lisätyllä etikkahapolla ei ollut havaittavissa karkoittavaa vaikutusta; päinvastoin sillä nuoreen syöttinesteseen lisättyinä saattaa olla jopa edullinen vaikutus. Syöttinesteen käsittely sitruunahapolla kohotti rysäkokeessa saaliin määrän kaksinkertaiseksi ja neutraloiminen soodalla kolminkertaiseksi. Sillä, käytettiinkö syötteihin hunajaa vaiko siirappia ei osoittautunut olevan sanottavaa merkitystä. Sensijaan on ilmeistä, että käymisen vaihe samoinkuin muut käymiseen vaikuttavat tekijät merkitsevät vähintään yhtä paljon kuin lähtöaineet.

Väliajan jälkeen maist. Adolf Nordman esitti lämpökäyriä ennätysmäisen lämpimästä syys-talvikaudesta 1929-30 (loka-tammikuu, lukuunottamatta tammikuun viimeistä kylmää viikkoa). Esim. Maarianhaminassa ja Helsingissä lämpötilat olivat huomattavasti korkeammat kuin normaalilämpötilat eteläisimmässä Ruotsissa (Lund, Ystad) ja jopa korkeammat kuin Budapestissa. Tänä pitkänä ajanjaksona ei ollut mainittavia pakkaspäiviä. Monin paikoin S-, S.- ja W-Suomessa todettiin tammikuussa "pajunkissoja", sireenien silmut olivat paisuneet ja oli pa eräissä paikoissa kehittynyt lehtiäkin sireeneihin, karviais- ja viinimarjapensaisiin. Näsiän, leskenlehden, sinivuokon, harmaalepän ja päkinäpensaän todettiin paikotellen kukkivan tammikuun puolivälissä 1930. Puhuja korosti tällaisten poikkeuksellisten talvien merkitystä esim. eräiden kontinentaalisten kasvien ja perhosten levinneisyysalueiden ymmärtämiseksi. Niinpä boreomontaaniseen lajiryhmään kuuluvan Dasypolia templin voidaan otaksua talvehtivan huonosti pohjoisen ja eteläisen ilmastovyöhykkeen välisellä alueella, jossa talvet ovat usein liian leudot; varsinaisella esiintymisalueellaan sensijaan paremmin. Cidaria miata, joka samoin on boreomontaaninen laji, virkoaa helposti talvisen suojasään vallitessa ja on harvinaisen lounaisessa saaristossa, mutta sensijaan maamme itä- ja sisäosissa säännöllisesti yleisempi.

Huhtikuun kerhoillassa 16/4 Apollon Yhteiskoulussa oli saapuvilla 37 jäsentä. Puhetta johti varapuheenjohtaja, tri Harry Krogerus. Jäseniksi hyväksyttiin yhteiskoululaiset Olli J. Lokki ja Eero Ilmarinen Aarnio sekä uusiksi ehdotettiin ylivääpeli Niilo Nauha Kuopiossa ja koululaiset Anssi Saura ja Jaakko Karvonen Helsingin Normaalilyseosta, Seppo Miettinen ja Seppo Alava sekä Antero Saaresmaa Arkadian Yhteislyseosta ja Risto Juhava Apollon Yhteiskoulusta.

Sihteeri selosti laajasti metsänhoitaja Einari Vallealan erikoisesti nuorille perhoskeräilijöillä helluntaipyhien ajaksi Sippolaan suunnittelemaa keräilyretkeä mainiten lukuisia harvinaisia lajeja, joita tai joiden toukkia keräilyalueelta voitaisiin löytää. Kiertämässä olleeseen ennakkoilmoittautumislistaan ei kuitenkaan tullut yhtään ilmoittautumista.

Kapteeni Ilkka Jalas ilmoitti, että nyt on edullisesti saatavissa 3 vrk käyviä, heilurityyppisiä, tanskalaista valmistetta olevia sähkövirtakelloja, joilla voidaan esim. rysäpyynti järjestää automaattiseksi. Kiertämässä olleeseen tilauslistaan tuli 14 tilausta. Koska näitä kelloja (hinta korkeintaan mk 2.000-) on maahantuottajalla vielä muutamia varastossa, voivat halukkaat lähettää tilauksensa os. kapt. I.Jalas, Topeliuksenk. 3, Helsinki-Töölö.

Fil.lis. Jouko Kaisila ilmoitti, että pari vuotta sitten rysäpyyntiin suositeltu myrky hiilitetrakloridi on osoittautunut liian heikoksi myrkyksi, kun taas asetyleenitetrakloridilla on saatu parempia tuloksia.

Illan esitelmänä kuultiin lisensiaatti J.Kaisilan selostus Suomen lepidopterologisesta tuntemuksesta ennen Turun paloa 1827. Esitelmästä voitiin todeta, miten vähäinen on ollut niihin aikoihin tunnettu lajisto ja miten virheellisesti moni laji on ollut määritetty. Turun palo sitten keskeytti pitkäksi aikaa tutkimuksen jatkumisen, kun maan ainoa laajempi kirjasto samoinkuin ainoat laajat kokoelmat silloin tuhoutuivat. (Koska esitelmä kokonaisuudessaan, jopa laajennettunakin julkaistaan lähiaikoina ilmestyvässä Suomen Hyönteistieteellisen Aikakauskirjan numerossa, ei esitelmästä lähetetä laajempaa referaattia tässä yhteydessä.)

Välilläjalla suoritettiin kerholle lahjoitettujen toukankasvatuspurkkien huutokauppa. Niistä myytiin 51 kpl, joista kertyi kerholle yht. mk 496- markkaa.

Tämän jälkeen selosti lisensiaatti J.Kaisila maamme perhoslajiston kasvua n. 100 v:n aikana. Graafisesta esityksestä voitiin todeta lämpimien kesien kausien tuottaneen maamme lajistoon suurimmat lisäykset. Selostuksesta saataneen tuonnempana täydellinen referaatti.

Tiedonantojen sarjassa:

- lis.J.Kaisila toi terveiset johtaja Th.Grönblomilta kertoen tämän ilmoittaneen, että Suomen varhaisin Malacodea regelaria on saatu Tampereelta 4/4'59.
- ins. K.Saulo kertoi saaneensa mainitun lajin jo 27/3'59 Lahdesta.
- rehtori A.V.V.Mikkola totesi, että kun Kellomäeltä v.1957 saatu laji Zanclognatha tarsicrinalis lasketaan mukaan, on vanhojen rajojen mukaisen maamme lajiluku 888; tähän lisäsi J.Kaisila vielä Kellomäeltä saadun Acronycta abscondidan, joten lajiluku on nyt 889.
- ylioppilas Osmo Roivainen ilmoitti, että hänen isänsä saama Anarta lamuta rangnowi on saatu Luttojoelta n. 3 km nykyisen rajan tältä puolen. Lajia oli lennellyt runsaasti joen eteläpuolella.

Toukokuun kerhoilta pidetään Eläintieteellisen laitoksen isossa luentosalissa torstaina, 14/5 klo 19. Esitelmänä tri Harry Krogeruksen selostus Lohjan perhosfaunasta. Tiedonantoja: mm. kapteeni Jalas. Kerhoillassa todennäköisesti saatavissa desinfisioimiskuppeja á 300-/tusina.

Hyönteisneulat saapunevat toukokuun loppupäivinä. Niiden hinta tulee todennäköisesti olemaan mk 100-/100 kpl ja levitysliuskojen mk 500-/sarja (3 rullaa á 30 m) Koska tilattujen neulojen hinta on jouduttu remburssina suorittamaan etukäteen, on toivottavaa, että ainakin suuremman erän tilaajat suorittaisivat kerhoillassa maksunsa. Etiketti- ja levitysneulojen samoinkuin kokoelmamyrkyn tilaus siirtyy syksyyn. Koska Eero Heino voi toimittaa edullisesti hyvää pohjalevyä, on Moll-levyn tilaamisesta luovuttu.

Oheisena tilillepanokortti jäsenmaksua varten.

Johtokunta

Arvoisa kerhomme jäsen.

Kerhon syyskauden kokoukset pidetään 17/9, 25/10 (vaihtotilaisuus), 12/11 ja 10/12, muut kokoukset torstaisin klo 19 entisessä paikassa Eläintieteellisen laitoksen isossa luentosalissa paitsi vaihtotilaisuus, joka pidetään Apollon Yhteiskoulussa (Apollonk. 11) sunnuntaina klo 13 alkaen.

Syyskuun kerhoillassa 17/9 on keskustelukysymyksenä kuluneen kesän keräilytulokset, alustajina fil.tri Harry Krogerus, maisteri Osmo Peltonen ja rehtori A.V.V.Mikkola. Lisäksi tiedonantoja. Illanvietto.

Vaihtotilaisuus sunnuntaina 25/10 klo 13 Apollon Yhteiskoulussa. Viime vaihtotilaisuus osoitti, että järjestelmää on syytä uusia. Perusteellisen harkinnan jälkeen on johtokunta päätenyt seuraavanlaiseen ratkaisuun: Varsinainen vaihto suoritetaan päivällä, jolloin valaistussuhteet kohteiden tarkasteluun ovat edullisimmat. Tarjottavia kohteita ei ilmoiteta etukäteen eikä niiden määrää myöskään rajoiteta vaan jokainen on oikeutettu varaamaan vaihtoon harkintansa mukaisen määrän kohteita, jotka kuitenkin on kaikki asetettava klo 13 mennessä vaihtajien tarkasteltaviksi mieluummin lasikantisissa laatikoissa (maaseutulaisia varten varataan näitä tilaisuuteen rajoitettu määrä). Kohteisiin tutustumista varten on aikaa tunti, jona aikana ei vielä voida tehdä sitovia vaihtosopimuksia mutta kylläkin voidaan alustavasti neuvotella vaihdosta. Tutustumisen jälkeen seuraa neuvottelu- ja tarjoustentekovaihe ilman lopullista ratkaisumahdollisuutta. Kaikki tarjoukset itsellejäävinä jäljennöksineen laaditaan tilaisuuteen varattaville lomakkeille. Toinen näistä annetaan suoraan halutun kohteen omistajalle. Kun tutustumis-, neuvottelu- ja tarjousvaiheet, yhteensä korkeintaan 2 tuntia ovat päättyneet, alkaa varsinainen vaihto siten, että kukin vaihtaja etukäteen arvotussa järjestyksessä lukee häntä eniten kiinnostavan tarjouksen ja mikäli lisätarjouksia ei tehdä, ratkaistaan heti vaihto vaihdonjohtajan johtaessa puhetta. Kun kierros on kertaalleen käyty, alkaa uusi kierros samassa järjestyksessä ja niin jatkuu vaihto, kunnes kaikki tehdyt tarjoukset on ratkaistu, kuitenkin korkeintaan klo 17 asti, jolloin alkaa päivällistilaisuus ravintolassa vapaan vaihdon merkeissä. Tällöin voidaan vaihtaa vapaasti jällelleejääneitä kohteita, ratkaista ne tarjoukset, joita ei ehkä ole ehditty varsinaisessa vaihdossa käsitellä samoin kuin vaihtaa muita mahdollisesti mukanaolevia perhosia.

Koska on välttämätöntä, että jokaisella vaihtoon osallistujalla on mahdollisuus tehdä tarjouksia kaikista tässä vaihdossa käsiteltävistä perhosista, on siis kaikki kohteet asetettava nähtäväksi eikä vaihtoa saa suorittaa tilaisuuden aikana ennen julkihuutoa.

Ilmoitus osallistumisesta vaihtoon on lähetettävä sihteerille (os. H:ki, Merikatu 29 B 8) 11/10 mennessä, jotta vaihtoon osallistuvien jäsenten nimet voidaan ilmoittaa kerholaisille riittävän ajoissa. Vaihtokohteita ei siis sensijaan tarvitse ilmoittaa. Osallistumismaksu mk 100-. Klo 15 lähtien ovat muutkin kerhon jäsenet tervetulleita tilaisuuteen.

Johtokunta

Arvoisa kerhomme jäsen.

Kuten jo viime kiertokirjeessä ilmoitettiin, on vaihtokokous sunnuntaina 25/10 alkaen klo 13 Apollon Yhteiskoulussa, Apollonk. 11 (6.s kerros). Tällöin siis kaikkien varsinaisessa vaihtotilaisuudessa käsiteltävien perhosten on oltava vaihtajien tarkastettavissa. Kaikki kohteet asetetaan nähtäviksi lasikantisissa laatikoissa enumeraation mukaisessa järjestyksessä numeroituina ja mikäli mahdollista, myös sukupuolimerkein varustettuina siten, että numerolappu on perhosen edessä ja ♂-♀ -merkki takana, molemmat laput kohteen neulaan asetettuina. Tätä varten vaihtoon ilmoittautuneille oheinen liite. Mikäli kunkin lajin eteen ei ole asetettu nimilappua, laatii vaihtaja numerojärjestyksen mukaisen luettelon vaihtoon varaamistaan kohteista mahdollisin defekti- ym.merkinnöin.

Vaihtotilaisuuden ohjelma on seuraava:

klo 12 - 13 kohteiden järjestely
" 13 - 14 kohteisiin tutustuminen ja neuvotteluja
" 14 - 15 neuvotteluja ja tarjousten teko
" 14,30 tilaisuus päiväkahviin
" 15 - 17 vaihto allamainitussa järjestyksessä.

Kuitenkin on johtokunta varannut vaihdonjohtajalle oikeuden tarvittaessa poiketa määräajoista. Klo 14,30 alkaen on vaihtoon osallistumattomilla tilaisuus tutustua vaihtokohteisiin ja osallistua kahvinjuontiin.

Erikoisesti on huomattava, että entisestä vaihtojärjestelmästä on nyt tarkoitus poiketa mm siinä, että sekä tarjottavat että myös vastatarjouskohteet muodostavat kullakin vaihtajalla yhden kokonaisuuden, jonka on oltava alusta pitäen näytteillä, eikä määrää voi täydentää vaihdon aikana. Vaihtamatta jääneet kohteet ja muut mahdollisesti muukaan varatut yksilöt voidaan vaihtaa jatkovaihdon aikana päivällistilaisuudessa klo 17 alkaen Ravintola Perhossa.

Vaihto tapahtuu siten, että vaihtajat saavat allamainitussa, tänään arvotussa järjestyksessä puheenvuoron, ja kukin saa kerrallaan ilmoittaa yhden tarjouksen ja ratkaista sen:

1 Valtari	5 Widén	9 Mannelin	13 Karvonen
2 Peltonen	6 Heino	10 Grotenfelt	14 Bonsdorff
3 Seppänen	7 Euranto	11 Sippola	15 Jalas
4 Krogerus	8 Lingonblad	12 Valleala	16 Mikkola

Ne, jotka eivät ole ilmoittautuneet vaihtoon, saavat jälki-ilmoittautumisen perusteella edellämainittujen jälkeen vaihtovuoron ilmoittautumisjärjestyksessä.

Vaihtokokouksessa on tilaisuus lunastaa vielä perimättömät hyönteisneulat samoinkuin levitysliuskasarjoja.

1 liite vaihtajille

Tervetuloa

Johtokunta

Arvoisa kerhomme jäsen.

Toukokuun kerhoillassa 14/5 Eläintieteellisellä laitoksella oli saapuvilla 44 kerhon jäsentä. Jäseniksi hyväksyttiin ylivääpeli Niilo Nauha Kuopiosta, koululaiset Anssi Saura ja Jaakko Karvonen Helsingin Normaalilyseosta, Seppo Miettinen, Seppo Alava ja Antero Saaresmaa Arkadian Yhteislyseosta ja Risto Juhava Apollon Yhteiskoulusta.

Illan esitelmänä kuultiin tri Harry Krogeruksen selostus Lohjan faunasta. Kaikkiaan on alueelta merkitty 602 lajia makroja. Yleisiä ovat olleet *M.paphia*, *L.populi*, *Sc.orion*, *L.arion*, *P.timon*, *Gl.crenata*, *A.alni*, *O.polygona*, *C.gnaphalii* (nykyisin harv.), *C.advenaria*, *H.tersata*, *C.aptata* ja olivataja lisäksi Lohjalla on *Chl.coronatan* ainoa löytöpaikka maassamme. Laji esiintyy siellä säännöllisesti joka vuosi, joskin varsin harvalukuisena.

Alueelta näyttävät puuttuvan *M.maturna*, *Cl.amathusia* ja *Sc.vicrama*. 1930-luvun lämpökausi paransi huomattavasti saaliita ja lisäsi lajilukua.

Keskustelua:

- J.Kaisila: luettelo on identtinen myös hänen käsityksensä kanssa. *Rh.triangulumia* on aikaisemmin pidetty ekspansiolajina, mutta se on kuitenkin vanha asukas sisämaassa.
- I.Jalas: *A.sylvata* on ollut ennen yleinen Nordsjön lehdossa, mutta nykyisin harvalukuisempi. *Tr.atriplicis* on aikaisemmin ollut Helsingin ympäristössä yleinen, mutta ei ole enää.
- R.v.Bonsdorff: Lohjan ja Lahden seutu hyvin yhtäläiset. Lajimääräkin sama (Lahdessa 603), lajisto melko yhtäläinen. Parasiitit vähentävät usein kantaa.
- H.Krogerus: *A.sylvataa* 1957 vähän, 1958 se oli sangen yleinen. *Z.tarsipennalis* ollut yleinen, samoin *C.latefasciata*.
- J.Kaisila: *D.pudibunda* ja *P.umbra* ennen yleisiä, nykyisin hyvin harvinaisia.
- O.Sotavalta yhtyi Krogeruksen ja v.Bonsdorffin esityksiin myöskin Tampereen osalta. Luettelossa on paljon yhteistä, joskaan osa ei yllä Tampereelle asti. *N.maritima* on siellä tavattu 1952 alkaen; nyt jo melkoinen kanta. *Tr.atriplicis* on tavattu vain kerran. Lempäälän lajiluku on nyt 543.
- O.Peltonen tiedusteli, onko mikrolajisto laskettu. Vastaus: Ei.
- V.Mannelin: *D.pudibunda* Joensuun luona melko yleinen. Kanta näyttää olevan voimistumassa. Tulokkaita *St.fagi* ja *A.sylvata*.

Tri R.v.Bonsdorff näytti Monima populetin muotoja. Lajin kuvasi v.1781 tanskal. Fabritius sen muodon perusteella, josta nyt käytetään nimitystä *atropunctata*. Muoto on hieman harvinainen. Uudelleen selitti lajin v.1783 Ström nimellä *populi* vaaleanharmaan muodon perusteella, muodon, joka näyttää olevan vallitsevana Keski-Euroopassa, ja jota Bergman yksinomaan kuvaa tunnetussa teoksessaan. Saksan vuoristoseuduissa, Englannissa ja Pohjoismaissa ovat aika yleisiä tum-

mat muodot, joita Osthelder mainitsee esiintyvän myös eräillä Bayerin seuduilla. Tutt antoi sille nimen intermedia ja äärimmäisyysmuodolle nimen nigra.

Lahden seudulla laji on harvinainen, mutta siellä on kuitenkin todettu kaikki muodot. Olisi toivottavaa, että kerhon jäsenet määrittäisivät materiaalinsa, jotta kerhon arkistoon saataisiin yhteenvedo tilanteesta ja siten selvitettyksi eri muotojen suhteellinen yleisyys maassamme.

Kapteeni Ilkka Jalas puhui kokoelmien etiketoinnista ja keräily muistiinpanojen tekemisestä. On välttämätöntä, että jo keräilyvaiheen aikana laaditaan riittävän selvät muistiinpanot ja kunkin päivän saalis varustetaan sellaisella ryhmäetiketillä, että yksityiskohtainen etiketointi myöhemmin on mahdollista. Vanhasta "tikapuetiketoinnista" on nykyisin luovuttu ja pyrkimys on yhdellä etiketillä ilmoittaa kaikki tarpeelliset tiedot, jotka ovat ainakin provinssi, pitäjä, ottoaika ja löytäjä. Hyvä olisi vielä tarkemmin ilmoittaa löytöpaikka, sillä esim. merkintä Helsinki tai H:gin pitäjä sanoo varsin vähän. Eräät käyttävät painettuja etikettejä, joista osaan on pitäjä painettu valmiiksi, osaan se kirjoitetaan etiketoitaessa. Moni on viime aikoina siirtynyt valokuvaamalla valmistettuihin etiketteihin, joiden hyvänä puolena on selvyys ja käytön helppous, koska päivämäärätkin on niihin merkitty valmiiksi, varjopuolena taas se, että etiketointi tapahtuu yleensä vasta keräilykauden päätyttyä, koska vasta silloin koko kauden keräilypäivät on tiedossa, ja etikettilevy näinollen valokuvattavissa. Liian kookkaita, kokoelmaa rumentavia etikettejä olisi vältettävä, mutta ehdottomana vaatimuksena on kuitenkin pidettävä, että etiketti voidaan vaikeuksitta ilman suurennuslasia lukea. Numeroliput aiheuttavat puhujan mielestä tarpeetonta lisätyötä, mutta jos näistä luovutaan, on huolehdittava materiaalin ajoissa etiketoimisesta, sillä etiketoimaton perhonen on arvoton. Puhuja näytti useita keräilijöittemme käyttämiä etikettityyppejä samoinkuin omat muistiinpanonsa usean vuoden ajalta. Keskustelussa käytettiin 9 puheenvuoroa.

Tiedonantojen sarjassa:

- J. Alvas näytti uutena lajina Uudellemaalle M. dictynnan, jonka hän oli saanut 24/6'56 ja samoin Porvoon pitäjästä saamansa M. virgatan ja E. fuscantarian.

- P. Grotenfelt näytti 3 kpl 30/4'59 Eckerön Skagista tri M. v. Schantzi kanssa saamaansa mikroa Doloploca punctulana, joka on maalle uusi.

- M. v. Schantz näytti Lithocolletis pomonellan, jota hän oli löytänyt vanhasta, 12/6'51 Getasta Prunus spinosalta haavitusta materiaalista samoinkuin 30/6'52 Kökarin Idön eteläkärjestä samalta kasvilta otetusta materiaalista. Laji on uusi maallemme.

Puheenjohtaja ilmoitti johtokunnan myöntäneen mk 10.000- stipendin yliopp. Sakari Korolaiselle Kuusamossa suoritettavia perhostutkimuksia varten.

Kerhoilta päättyi klo 22,00.

Marraskuun kerhoilta pidetään Eläintieteellisen laitoksen isossa luentosalissa torstaina, 12/11'59 klo 19. Illan esitelmänä kuullaan tri Walter Hackmanin selostus perhoskeräilystä Itävallassa. Lisäksi tiedonantoja. Kerhoillan jälkeen illanvietto.

Tervetuloa.

Johtokunta

Arvoisa kerhomme jäsen.

Syyskauden ensimmäinen kerhoilta pidettiin Eläintieteellisellä laitoksella 17/9'59 40 jäsenen läsnäollessa. Kerhon puheenjohtajan, prof. Esko Suomalaisen lausuttua jäsenet tervetulleiksi aloittamaan uutta kokouskautta ehdotettiin kerhon jäseniksi lehtori Lauri Lehtonen, agronomi Svante Ekholm ja koululaiset Georg Borgström, Kurt Granström, Bo Kumlander, Bo Långström, Karno Mikkola ja Kari Montonen sekä ylioppilas Kyösti Hakala.

Kesän keräilytulokset oli alustussarjan aiheena. Lohjan ja Tvärminnen faunasta kertoi tri Harry Krogerus. Lohjalla oli kevät erittäin hyvä, N. centonalista, A.viretataa ja Selenioita runsaasti. Kesäkuussa oli pikkuperhosia ennätysmäärin, mutta yökköjä heikommin. Kesän edistyessä saaliit heikkenivät, sillä heinäkuussa oli uusien kuoriutumisen heikkoa, mutta elokuussa taas saaliit paranivat. Merkillepantavaa oli yökköstoukkien ja miinojen vähyys. Erikoisen runsaat koko keräilykauden aikana olivat Eupithecia-saaliit: E.exiquata yleinen, E.tripunctariaa 10-12 kpl, E.selinataa 3-4 kpl, E. palustraria oli yleinen. Limenitistä oli runsaasti, T.craccæ yleinen. Trichiura kuoriutui jo heinäkuussa ja yleensäkin lentoajat olivat n. 2 viikkoa normaalia aikaisemmat. Tavallisesti Lohjalla yleisistä lajeista puuttuivat P.apollo, Sc.orion ja H.reticulata. Yleensäkin oli Lycaena-lajeja vähän. Tvärminnessä oli havaittavissa samanlainen kehitys keskikesän muodostuessa heikoksi. Paras laji siellä oli Tr.ludifica.

Mäntyharjulla oli maisteri Osmo Peltonen keräillyt 16/6-27/8 yhteensä 60 vrk:n aikana (parhaat illat kuitenkin poissa) antaen kesästä yleisarvostelun: huono kesä. Päivät olivat lämpimiä, mutta yöt kirkkaita ja kylmiä, joten saaliit heikot. Pitäjälle vain kymmenkunta uutta mikroa, muttei yhtään uutta makroa. Paras yö 1/7, jolloin makromäärä 59 lajia valolla. Muina kesinä yleisiä lajeja kuten S.pinastri, A.populi, Ph.tremulae, P.curtula, P.pigra, A.auricoma, A.rumicis, A.exclamationis ja C.spadicearia kutakin yleensä vain 1 ex. Yleisiä sensijaan olivat R.latonia, P.icarus, P.nana, Cl.solidaginis, Ph.festuceae, bractea, chrysis, pulchrina, L.populata, testata, C.montanata, truncata, citrata, E.sobrinata, C.pusaria, exanthemata, B.piniarius, L.lutarella, H.hecta ja ganna (17 exx). Toista sukupolvea mm. E.candidula (7); C.unangulata, silaceata, B.bistortata. Lopukesällä toukkia erittäin vähän.

Kainuussa oli rehtori A.V.V.Mikkola keräillyt 23/6-20/7 ja todennut kauden yleisimmiksi lajeiksi Sotkamossa Rh.mendican ja H.fusconebulosuksen. Yleisiä olivat myös eräät Plusia-lajit, pulchrina, interrogationis ja macrogamma. Kehrääjät puuttuivat miltei täysin L.camelinää lukuunottamatta, C.furcula f.borealis (1) ja Pt.palpinum f.lapponicum (2). Seleniat miltei puuttuivat ja aikaisemmin yleistä V.cambricaa vain 2 exx. Päiväperhosista P.machaon, Cl.selene ja Cl.euphrosyne sekä B.arsilache samoinkuin P.chiron melko yleisiä. E.ligea puuttui Kainuusta täysin, mutta Kolilta alkaen etelään päin se oli yleinen. Kiteellä yleisin perhonen E.occulta, runsaasti myös Rh.auguria ja cupreea, E.vespertariaa ja P.lateritiaa. A.fennica (1) ja S.tetralunaria gen. II. Pl.nicias eräällä niityllä yleinen. Ahvenanmaalla (15-23/8, 12-13/9) erittäin runsaina Tholera-lajit, Rh.de-

puncta, A.fucosa ja crinanensis sekä E.erosaria ja fuscantaria sekä Flakassa että Eckerössä, E:n Skagissa A.ypsilon ja E.satura, Flakassa: syksyllä yleisin C.siterata, runsaasti myös Dr.proteaa ja A.lituraa. Uusina Al:lle M.virgata ja H.sylvinus. Muita hyviä lajeja Sc.rubiginata (1), Tr.fimbria (1), subsequa (10), P.testacea (2), C.nupta (1) A.nitida (runs.). Yleinen päivällä syöteillä P.atalanta.

Keskustelua:

- J.Kaisila: Lammilla keskinkertainen kesä. Alkukevät hyvä, toukokuun alun lukuisat pakkasyöt häiritsivät. Kiittäjiä runsaasti. Lajit yleensä samat kuin ennen, mutta yksilöitä vähän. Keskikesä heikko. Runsas II sukupolven esiintyminen. Harvinaisen paljon pieniä yksilöitä.
- V.Mannelin: Pohjois-Karjalassa kesäkuu hyvä, kiittäjiä runsaasti. Heinäkuussa Plusioita runsaasti, 10/7 76 Ph.bracteaä, 330 makroa. E.autumnariaa 60 yks. yössä. E.ligea alkoi 27/6 ja H.ganna 23/8. Usealla lajilla pitkä lentoaika.
- I.Jalas: Örössä 3 kertaa: 5-6/6, Juhannuksen jälkeen ja heinäkuun 2 viimeistä viikkoa. Alkukesä hyvä, heinäkuu heikko. Päiväperhosia vähän paitsi S.semele erittäin yleinen, M.castrense puuttui, Plusioita runsaasti. A.ypsilon 26/7 10 exx, 27/7 n. 50 exx. L.pygmaeola 1 ex. C.galiata harvinaisen, tav.yleisiä. Nordsjössä kehrääjiä ja kiittäjiä paljon. Ruissalossa yleisinä A.pyramidea ja C.promissa. E.candidula gen.II. Cl.dipsaceaa 3 exx.
- V.J.Karvonen: Siikajärvellä kesä keskinkertainen. R.latonia ja F.niobe samoinkuin E.ligea melko runsaina. A.tremulae 3 exx, Cr rubrirena 7 exx (alkoi 2/7), Cl.solidaginis yleisin, seuraava T.pygmina. Ph.chrysis yleinen, puolet päämuotoa. A.sincera 2/7. Mittareita runsaasti, hyvin yleinen L.populata. Lajimäärä 382.
- R.v.Bonsdorff: Lahdesta 362 makrolajia, joten tulos erinomainen. Lumipeite ollut paksu. Fouluupojat ottaneet C.derivataa 7 exx. Imago-talvehtijoita runsaasti, aikaisia kotelotalvehtijoita niukalti. E.satyrata puuttui. Laphygma exiqua 17/8 '59, arvatenkin pystynyt talvehtimaan.
- K.Mikkola: P.cinerea jo 27/3. Kevään paras ilta 16/5, jolloin useita hyviä alkukesän lajeja: N.phoebe, D.vinula, P.coenobita y.m. Lajeja paljon, yksilöitä vähän. Heinäkuun puolivälissä 120-130 lajiakin.
- O.Sotavalta: Keräily etupäässä Lempäälässä. Vaeltajia runsaasti: P.atalantaa ja R.lathoniaa. D.pudibunda 2 viikkoa kotelossa.
- E.Suomalainen: Lajiluku yli 400 Porvoon pit. Aminsbyssä. Lentoajat n. 2 viikkoa edellä. 6 alueelle uutta makroa. C.serraria hyvin yleinen, C.sagittataa us. exx, alkoi 11/6.
- A.Nordman kertoi J.waseliuksen ja H.Bruunin keräilytuloksista.
- P.Grotenfelt: Lounaisessa saaristossa heikkoa. Usein yölämpö 5-6°, joten saalis sen mukainen. Kiittäjiä paljon, mutta muuten usein 7 lampulle vain parikymmentä yksilöä.

Tiedonannot seuraavassa kiertokirjeessä.

Joulukuun kerhoilta 10/12 klo 19 Eläintieteellisen laitoksen isossa luentosalissa. Illan "esitelmänä" väriefilmi "Darwin ja Brasilian hyönteiset" (30 min). Tiedonantoja: Suomalainen, Saaresmaa, Mikko-la y.m. Kerhoillan jälkeen (n.klo 21) pikkujoulu-illanvietto Laulu-Miesten ravintolassa.

Tervetuloa
Johtokunta

